

Mgr. Hana Borovská, Ph.D.
Katedra českého jazyka

borovska@mail.muni.cz
549 49 5023

POŽADAVKY NA UKONČENÍ PŘEDMĚTU:

- odevzdání písemné recenze vybrané rétorické příručky (z doporučené literatury nebo jiné), rozsah 4 normostrany
- docházka je nepovinná

Lucius Annaeus Seneca (asi 4 př. Kr. - 65):

„Způsob řeči je obrazem ducha.“

ANO i NE

definice rétoriky

etymologie: (Kohout, 17)

rhésis, řec. - řeč

rhétor, řec. - mistr slova x nikoliv člověk běžně hovořící

rhétorica - česky „rétorika“ - věda o mluvení a o umění mluvit

různé významy termínu **rétorika** (Jelínek: Argumentace, 55):

1. nauka o řečnictví
2. řečnické umění
3. pejorativně = hanlivě: nevhodné užívání nebo zneužívání řečnických prostředků
4. teorie a praxe jazykové komunikace (rozšířený význam)

PSYCHICKÁ PŘÍPRAVA K ŘEČNICKÉMU CVIČENÍ

pseudorady

improvizuj

představuj si posluchače nahé, jako hlávky zelí...

nacvičuj před zrcadlem a pozoruj se

dej si panáka

čti to

ber to neformálně

trému rozchoď

tiskni k sobě prostředník a palec

Zajímavý pohled na význam řečnických dovedností

<http://blog.peoplecomm.cz/clanek/snidane-c-5>

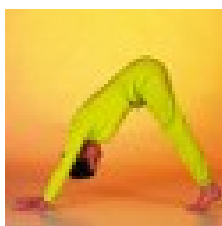
jak se vyrovnat s trémou

mentální trénink – nejen pro boj s trémou: www.modraalfa.cz

relaxace

aromaterapie (citrusy, růžový olej, růžové dřevo, meduňka, šalvěj, tymián, heřmánek)

jóga: „hora“, sumeru ásána

André van Lysebeth

- Parahams svámí MAHÉŠVARÁNANDA, *Jóga v denním životě*. Harmonie těla, mysli a duše. Mladá fronta, Praha 2006 (použitelná jsou i starší vydání)

hudba: gregoriánský chorál (např. [Schola gregoriana Pragensis](http://www.nextera.cz)), ambient (např. www.nextera.cz), meditační (např. [Jiří Mazánek](#), [Petr Piňos](#), [Roland Santé](#) aj.), mantry ([Deva Premal](#), [Henry Marshall](#)) – a mnohé jiné inspirativní čtení o hudbě celého světa:

- Vlastimil MAREK, *Hudba jinak*. Eminent, Praha 2003.
- Vlastimil MAREK, *Tajné dějiny hudby*. Zvuk a ticho jako stav vědomí. Eminent, Praha 2000.

Markovy texty též na <http://blog.baraka.cz/category/hudba-jinak/>

dechová cvičení

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

řeč těla

účinek sdělení závisí z: 55% na signálech řeči těla
38% na barvě a melodii hlasu
7% na obsahu mluveného slova

zásady:

1. seznámit se s prostorem a s akustickými podmínkami:
2. vybrat si vhodné místo pro mluvení
3. stát aktivněji než při neformálním rozhovoru
4. užívat otevřených gest

HLASOVÁ TECHNIKA

frázování

př.: *Když se vrátil z procházky // začal pilně pracovat // a vše včas dokončil.*

př. 1. *Někteří poslanci odmítli // oprávněně navrhované změny v zákoně. - poslanci se nezachovali správně*

2. *Někteří poslanci odmítli oprávněně // navrhované změny v zákoně. – poslanci se zachovali správně*

modulace

melodie řeči

1 klesavá

2. stoupavá

3. mírně stoupavá nebo rovná

dynamika řeči

barva hlasu

tempo řeči

artikulace

j, h, v

ukázky řečnických a komunikačních dovedností (vhodnými vzory jsou hosté moderátorů – David Gruber, Jan Budař a Jana Bobošíková)

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1176221164-uvolnete-se-prosim/208522161800010/obsah/98807-david-gruber/>

<http://www.youtube.com/watch?v=Gzmf4-if16Y>

<http://www.youtube.com/watch?v=HdD8LKO6D4>